

מערנט: 073-249-0403
sikumhadaf12@gmail.com

לע"נ
הגה"ח ר' **פינחס רוזנבוים** זצ"ל
נלב"ע כ"ו ניסן תשע"ז

גליון
286

דבר המערכת

וידעתם...

הוא נקרא ראש וראשון ונאמו נקרא ראש וראשון ומועדו נקרא ראש וראשון
ואוויי נקרא ראש החודש. וראשון ונחליו נקראו ראש וראשון יצרות לפרשת החודש.

פסח נקרא ראש וראשון !!

פסח ראש השנה לרגלים במסכת ראש השנה דף ד. וגם שבפסח נידונין על התבואה (שם, דף ט"ז). חג הפסח הוא הראש – ההחל של כל המועדים בספר אוהב ישראל, לולי חג המצות בכל שנה לא היה אפשרי לאדם להתחזק בהם ובמאור עיניים, פרשת מקץ שבשנים נאלו ויצאו מקטנות לגדלות ובנים עתידים ליגאל שחינו בכל שנה ושנה כשאב אותנו הזמן יכול לצאת מקטנות לגדלות כמו בפעם הראשון וכן בפרשת צו כותב וז"ל פסח הוא חיות של כל השנה, ובספר בית אהרן וז"ל סיפור הגדה נקרא סדר כי זהו סדר לכל השנה ובשם אביו צדוק"ל כתב וז"ל כפי שהוא בליל שמורים כך הוא ביום הכיפור – רים כל אחד לפי מדרגתו בעבודת השם ועוד הביא שבשנים של כל שנה מתחדש דרך חדש בלימוד התורה ובספר יבית ישראל, תזריע – החדוש תש"ז, בשם החידושים ה"רים וז"ל יסוד של כל השנה הבנין של כל השנה, מפני שכפי עומק היסודות כך הוא חוזק הבנין, כפי התעמקותו בהדירות הדעת בחג הפסח, מח של כל השנה – וידעתם כי אני **השם**, כך הוא החיזוק והחיות של כל השנה, משום שאחר שיש לנו ידיעה ברורה ובהירה שוב אין מאן מקום ובלבד ורפיון כלל.

וידעתם פסח הוא זמן בהירות הדעת, יציאת מצרים מודיע לנו שיש בורא ומנהיג לכירה, **וידעתם** - תכלית הבריאה בשביל מי ומה ברא את העולם - בשביל התורה ויש ראל שנקראו ראשון, **וידעתם** תכלית יציאת מצרים - אני השם אלוהים אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלוהים.

הקדוש ברוך הוא כשגאלנו והוציאנו ממצרים היה להיות לנו לעבדים וכמקרא שנאמר כי עבדי הם אשר הוצאתי מארץ מצרים ברבינו יונה ברכות דף ד' עבדי הם כיצד ?? בשעה שגלה הקדוש למטה רבינו עליו השלום בסנה לגלות לו את הבשורה שהגיע עת דודים של הגאולה, בישר לו גם תכלית הגאולה "בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלוקים על ההר הזה" – לאיזה עבודה חשב הקדוש ברוך הוא ?? יעיון שם ברש"י מבלת התורה – לימוד התורה

עמדו ושמעו איך קיבלו בני ישראל את הבשורה הטובה כפי שהובא ברבינו ניסין סוף מסכת פסחים בשם הגדה: בשעה שאמר להם משה תעבדון את האלוקים על ההר הזה, אמרו לו ישראל משה רבינו : אימתי עבודה זו ? אמר להם לסוף חמישים יום, והיו מונין כל אחד לעצמו וכי חמישים יום לשמחת התורה !! הפלא ופלא !!! משה רבינו מגיע לבני ישראל באמצע עבודת פירך ומבשר להם על הגאולה ותררתה, במה שמדו ובמה נטעוררו ?? בשמחת התורה !!!

“אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ” תכלית יציאת מצרים תעבדו בלימוד ושמחת התורה, שמחת התורה הוא על ידי התבוננות בתורה מתוך יגיעה ומי ציאה. כמו שכתב הרמב”ם בספר המצות מצוות עשה ג' על פי הספרי על הפסוקים ואהבת את השם אלוֹקֶיךָ והיו הדברים האלה: כיצד האהבה על ידי והיו הדברים האלה וזה התבוננות בתורת ישראל ושיגה ויתענג בהי תכלית התענוג, והוא על ידי ושנתם והיו הדברים האלה וכמו שפרשנו הו"ל שיהיו דברי תורה מהוודים בפך שאם ישאלך אדם אל תגמגם אלא אמר לו מיד (בקידושין דף ל')

וידעתם - להיות מחודד לרעת מה שלמד **ולהתענג** - **שמחת התורה !!! תכלית יציאת מצרים.** ובהפטרה של שבת הגדול כתוב "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עובד אלוקים לאשר לא עבדו אמרו חז"ל (חגיגה ט') היינו צדיק היינו עובד אלוקים היינו רשע לאשר לא עבדו ?? אולי דומה שונה פרקו מהא פעמים למאה פעמים ואחת, חזרה ושינון על החומר הנלמד הוא זה שקוראים הקדוש ברוך הוא עבדי הם !!

פסח הוא זה החינוך ולא רק לבננו אלא גם לנו, מתחדשים בלימוד התורה לחדש ולחזור על הנלמד, לא ממתנים עד אחר החג רק מתחילים מיד עם קבלת עול מלכותו בליל הסדר. סדר הגדה של פסח מה היא ?? לא מספרים סיפור יציאת מצרים בדרך סיפור בעלמא, אלא בדרך של לימוד התורה, שואלים ודורשים ומפרשים פסוקי התורה של פרשת כי תבוא העוסקות מעניין יציאת מצרים. והגדת לבנך – ושנתם לבניך, פה סח – **מתודדים בפניך** להיות בגדר חכם מה הוא אומר שרוצה לדעת כל דבר בידיעה ברורה ולא בכלל אלו האומרים מה העבודה הזאת. **תכלית יציאת מצרים למען תהיה תורת השם בפניך**

מחודדים בפוך!!

כהן אוהז בבגדיה אם נקרעו וכו' - שנאמר 'ופרע את ראש האשה', מיתור 'האשה' לומדים שמגלה גם גופה, ומ'ראשה' לומדים שהכהן מרבה בגילוייה - שסותר קליעתה. [ומטילים גורל, וכל מי שיעלה אפילו כהן גדול הוא עושה זאת. וכן עושים למי שחייב מלקות, שנאמר 'ונקלה' - מצוה לנוול].

לחכמים מגלים לבנה - משום 'ונוסרו שאר הנשים', שתהיינה צנועות לא יביאו עצמם לידי חשד, אבל לעניין סקילה סוברים שאין האשה נסקלת ערומה - שאין לה יסור גדול מעצם

הסקילה, ואין עושים לה גם מיתה וגם בושא, שנאמר 'ואהבת לרעך כמוך', ודורשים 'ברור לו מיתה

יפה! לרבי יהודה
- אין מגלים לבה,
האומר:

שמה תצא זכאית
ויתגרו בה פרחי
כחונה, אבל לעניין

הנה ונצאתי ונאכלתי

מלפניה
ומאחריה
ועל צדדיה

כיוון שנסקלת
אין חשש

גירוי, וגם לא

סוטה דף ח'. יום ה' חג הפסח תשפ"ג

דף ח' - ע"א

מה ששינינו שהיו מעלים אותה לשער המזרח, אף שכבר הייתה שם בבית דין הגדול שהוא בלשכת הגזית שחציה בקודש - שאחר שאיימו עליה הורידה מכל הר הבית כדי לייגעה, ותדאג מן המים ותודה כשתראה בצרתה. וכיוצא בו היו עושים בבדיקת עדים המעידים בדיני נפשות, שמוסעים אותם מפינה לפינה למלשכת להעלה, כדי להטריף דעתם שיחזרו בהם.

בשער נקנור היו משקים הסוטות - שנאמר 'והעמיד הכהן את האשה לפני ה' והיינו הפתח לבא לפני השם בעזרה. ושם היו מטהרים מצורעים - שנאמר 'והעמיד הכהן המטהר את האיש המטהר... לפני ה'". ושם מטהרים וילדות וזבים וזבות, שאין קרבנו של אדם קרב אלא אם כן עומד על גביו ושומרו, שנאמר 'זשמרו ולהקריב לי', ואלו אינן נכנסים לעזרה מפני שהם מחוסרי כפרה, ועומדים בחלש שער נקנור של נתקדש.

אין משקים שתי סוטות כאחת [שלא יעמדו שתייהם בעזרה בבת אחת להשקותם, אע"י שאין שותות כאחת], שנאמר 'אותה' - לבדה. **לרבי שמעון** דורשים טעמא דקרא - כדי שלא יהא לבה גס בחבירתה, **לרבי יהודה** גזירת הכתוב היא. ונפק"מ במי שרואים שהיא רותתת מאימת המים ואין לבה גס בה, **שלרבי שמעון** משקים אותה יחד עם חברתה - ע"י כהן אחר, אבל ע"י כהן אחד לא - שאין עושים מצוות חבילות חבילות [מדרבנן], שנראה כמי שהם עליו למשאוי וממהר לפרק משאו [וכן נפק"מ], **שלרבי יהודה** אסור להעמיד שום אשה אצלה בשער נקנור ולא רק סוטה]. ומטעם זה גם אין רוצעים שני עבדים של אדון אחד בבית דין אחד, ואין מטהרים שני מצורעים יחד, ואין עורפים שתי עגלות יחד.

באחרת, שאין יצר הרע שולט אלא במה שעניו רואות.

כשסוקלים - לרבי יהודה: האיש מכסים רק פרק אחד מלפניו, והאשה פרק אחד מלפניה ופרק אחד מלאחריה.

לחכמים: האיש נסקל ערום ואין האשה נסקלת ערומה. ולכו"ע משום 'ואהבת לרעך כמוך' בוררים לו מיתה יפה, אלא לרבי יהודה בזיון שגור לאדם יותר מצער הגוף, לחכמים מניעת צער הגוף חשוב לו יותר מבזיון.

היו בגדים שחורים נאים לה - מלבישים אותה במכוערים.

דף ח' - ע"ב

מעבירים ממנה תכשיטיה, ואין אומרים שיהא לה בזיון יותר כשהיא ערומה ותכשיטיה עליה.

קושרים אותה בחבל המצרי - כדי שלא ישמטו בגדיה מעליה, אבל אינו מעכב.

כל הרוצה לראות בה רואה, לאביי - בין אנשים בין נשים, לרבא - נשים חייבות לראותה.

משנה . במידה שאדם מודד בה מודדים לו: היא קישטה עצמה לעבירה - המקום ניוולת, היא גילתה עצמה לעבירה - המקום גילה עליה, בירך התחילה בעבירה ואח"כ בבטנה - לפיכך תלקה הירך תחילה, ואח"כ הבטן ושאר הגוף. **מיום שחבר בית המקדש -** אף שארבעה מיתות בטלו דין שמים של ארבעה מיתות לא בטלו, חייב סקילה - נופל מן הגג, או חיה מפילו ודורסו. חייב שריפה - נופל בדליקה או נחש מכישו. חייב הרג - נמסר למלכות, או ליסטים באים עליו. חייב חנק טובע בנהר, או מת בסרוני.

סוטה דף ט' . יום ו' א' דחזה"מ פסח תשפ"ג

דף ט' - ע"א

'כי כל סאון סאן ברעש' - במידה שאדם מודד בה מודדים לו, שנפרעים ממנו מעין החטא, ואפילו בעבירות קטנות.

מצינו בסוטה שבמידה שמדדה בה מודדים לה: עמדה על פתה ביתה להראות לו - כהן מעמידה על שער נקנור ומראה קלונה לכל, פרסה סודרים נאים על ראשה - כהן נוטל כיפה מעל ראשה ומניחה תחת רגליה, קשטה לו פניה - מוריקות, כחלה עיניה - בולטות, קלעה לו שערה - כהן סותרם, הראתה לו באצבע - ציפורניה נושרות, חגרה לו בצלצול - כהן קושר לה חבל המצרי, פשטה לו ירכה - ירכה נופלת, קבלתו על כרסה - בטנה צבה, האכילו מעדני עולם - קרבנה מאכל בהמה, השקתו יין משובח בכוסות משובחים - כהן משקה מים המרים במקידה של חרש, היא עשתה כסתר - יושב כסתר עליון שם בה פנים, או המקום פירסמה בגלוי.

'אחת לאחת למצוא חשבון' - כל פרוטה (עבירה) מצטרפת לחשבון גדול, ואף שלא נפרע ממנו פעם ראשונה ושניה לא ויתר עליהם, אלא מצטרפים לחשבון. **'בסאסאה בשלחה תריבנה' - אין הקב"ה נפרע מן המלך עד שעת שילוחו** ואיבודו מן העולם.

שלשה כוסות בחלומי של שר המשקים: אחת ששתתה מצרים בימי משה, אחת בימי פרעה נכה, ואחת שעתידיה לשתות עם חברותיה בימות המשיח.

רבי יהודה מנימין היה מצרי ראשון, ונשא מצרית ראשונה, ואמר שישא לבנו מצרית שניה, כדי שיהא בן בנו מותר לבא בקהל. אמר לו רבי עקיבא שטעה, שכשעלה סנחריב בבל את האמות ומצריים מותרים בקהל.

'אני ה' לא שנית' - לא שנית והכיתי לאומה שנית. 'אתם בני יעקב לא כליתם' - חיצו כלים והם אינם כלים.

אין הקב"ה נפרע מן האדם עד שתתמלא סאתו.

'רגנו צדיקים בה' לישרים נאווה תהלה' - 'נוה תהלה', על עסקי נוח - בתים שבנו, יהללוהו - שלא שלטו שונאיהם במעשיהם, זה משה - שמשנבנה מקדש ראשון נגנז אהל מועד קרשיו קרסיו בריחיו עמודיו ואדניו תחת מחילות של היכל, ודוד - שנאמר 'טבעו בארץ שעריה'.

דף ט' - ע"ב

כל הנותן עיניו במה שאינו שלו - מה שמבקש אין נותנים לו ומה שבידו נוטלים הימנו, סוטה - אסורה לבעל ולבועל. נחש הקדמוני שנתן עיניו בחוה - אמר הקב"ה: אני אמרתי יהא מלך על כל בהמה וחיה - ועכשיו ארור הוא מכל הבהמה ומכל חית השדה, אני אמרתי יהלך בקומה זקופה - עכשיו על גחונו ילך, אני אמרתי יהא מאכלו מאכל אדם - עכשיו עפר יאכל, אמר אהרונג את האדם ואשא חוה - עכשיו איבה אשית וכו'. וכן קין, קרח, בלעם, דואג, אחיתופל, גחזי, אבשלום, אדוניהו, עזריהו והמון.

בקללה נאמר תחילה 'רכך נופלת' ואח"כ 'ואת בטנך צבה', כיון שהקללה תחילת הפורענות וירך התחילה בעבירה, אבל המים בודקים בטנה תחילה, שבמעיים נכנסים תחילה, ומה שנאמר בקללה 'לצבות בטן ולנפיל ירך' היינו שהכהן מודיע לה שתתחיל בבטן שלא להוציא לעז על המים המרים.

משנה . שמשון הלך אחר עיניו, ועל ידיהם מרד בבזרא - לפיכך נקרו פלשתים את עיניו.

אבשלום נתגאה בשערו - לפיכך נתלה בשערו, בא על עשר פלגשי אביו - נתנו בו עשר לונביות, גנב ג' לבבות (אביו, ב"ד, ישראל) - נתקעו בו ג' שבטים.

מרים המתינה למשה שעה אחת - נתעכב עבורה עם ישראל שבע ימים במדבר. יוסף זכה לקבור את אביו - התעסק בו משה. משה זכה בעצמות יוסף - נתעסק בו המקום, וכן כל הצדיקים.

נאמר בשמשון: 'ואביו ואמו לא ידעו כי מדה' הוא' - שחשק באותה אשה כדי להתגרות בפלשתים, אבל הוא הלך אחר עיניו.

תחילת קלקול שמשון בעזה - לפיכך לקה בעזה, והאמור 'וירד שמשון תמנתה' לא היה קלקול כל כך, שלקחה לאשה ולא דרך זנות.

אלמלא הייתה נקראת אשת שמשון 'דלילה' ראויה הייתה שתקרא כך, שדלדלה - את כוחו, לבו, מעשיו, וסילקה ממנו שכינה.

ידעה שכחו תלוי בשערו - או משום שניכרים דברי אמת, או משום שאמר לה 'נזיר אלוקים אני', וידעה באותו צדיק שאינו מוציא שם שמים לבטלה.

'ויהי כי הציקה לו בדבריה כל הימים ותאלצהו' - שנשמטה מתחתיו.

'ועתה השמרי נא ואל תשתי יין ושכר ואל תאכלי כל דבר טמא' - דברים האסורים לנזיר.

'ויבקע אלוקים את המכתש אשר בלחי' - הוא איוה לדבר טמא - לישא גויה, לפיכך נתלו חייו בדבר טמא.

'ותחל רוח ה' רוח ה' - נבואתו של יעקב אבינו, שנאמר 'יהי דן נחש עלי דרך'. **'לפעמו במחנה דן' -** לשון 'פעמון', שהייתה שכינה מקשקשת לפניו כזוג ללוחות באשר הולך.

'בין צרעה בין אשתאול' - שני הרים גדולים היו, ועקרום שמשון וטחנם זה בזה.

סוטה דף י' . יום שב"ק חוה"מ פסח תשפ"ג

דף י' - ע"א

'והוא יחל להושיע את ישראל' - היחל שבועתו של אבימלך, לפי שהם עברו על השבועה תחילה.

'ויגדל הנער ויברכהו ה' - באמתו.

'ויקרא שמשון אל ה'... ואנקמה נקם אחת משתי עיני מפלשתים' - זכור לי כ"ב שנה ששפטתי את ישראל, ולא אמרתי לאחד מהם העבר לי מקל ממקום למקום.

'וילך שמשון וילכד ג' מאות שועלים' - יבא שועל שחוזר לאחוריו כשצדים אותו, ויפרע מפלישתים שחזרו משבועתם.

בין כתפיו של שמשון ששים אמה - שנאמר 'ויאחז בדלתות שער העיר ובשתי המזוזות ויסעם עם הבריה וישם על כתפיו', וידוע לנו שאין דלתות עזה פחותות מס' אמה.

'ויהי טוחן בבית האסורים' - לשון עבירה, שכל אחד הביא לו אשתו שתתעבר ממנו.

כל המזנה - אשתו מזנה עליו.

שמשון דן את ישראל כאביהם שבשמים.

שמשון נקרא מעין שמו של הקב"ה - מה הקב"ה מגן על כל העולם כולו, אף שמשון הגן בדורו על ישראל.

בלעם חיגר היה ברגל אחת, שמשון בשתי רגליו.

חמשה נבראו מעין דוגמא של מעלה (שנשתנו מן התחתונים לתפארת), וכולם לקו בהם - שאול בצווארו, אבשלום בשערו, צדקיה בעיניו, אסא ברגליו, שמשון בכוחו.

אסיא אחזתו חולי פדגרא ברגליו מפני שלקח תלמידי חכמים לעבודת המלך. (ולקח אפילו חתן מחדרו וכלה מחופתה).

פדגרא - רב נחמץ אמר שהוא כמחט בבשר החי, וידע זאת: או מפני שהוא עצמו חלה בו, או שמע מרבו, או 'סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם'.

'וירד שמשון תמנתה', וביהודה נאמר 'עולה תמנתה' - לרב אלעזר: בשמשון שנתגנה בה נאמר 'ירידה', ביהודה שנתעלה בה נאמר עליה.

לרב שמואל בר נחמני: יש ב' מקומות בשם 'תמנה'.

לרב פפא: תמנה הייתה באמצע שיפוע של הר, הבא מראש ההר יורד, הבא מתחתית ההר עולה.

נאמר בתמר: 'ותשב בפתח עינים', לר' אלכסנדר: בפתחו של אברהם אבינו שכל עיניים צופות לראותו.

לרב: מקום ששמו עיניים.

לרב שמואל בר נחמני: שנתנה עיניים לדבריה, כשתבעה אמרה שהיא גיורת, פנויה, יתומה שלא קיבל בה אביה קידושין, וטהורה.

'ויטע אשל בבאר שבע' - י"א פרדס ונטע בו כל מיני מגדים, וי"א פונדק לאש"ל.

דף י' - ע"ב

'ויקרא שם בשם ה' א-ל-עולם' - שהקריא אברהם אבינו שמו של הקב"ה בפה כל עובר ושב, לאחר שאכלו ושתו ועמדו לברכו, אמר להם: וכי משלי אכלתם, משל אלוקי עולם אכלתם, הודו ושבחו למי שאמר והיה העולם.

נאמר בתמר: 'ויראה יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה' - מפני שכסתה פניה בבית חמיה. וכל כלה שהיא צנועה בבית חמיה זוכה ויוצאים ממנה מלכים ונביאים.

'היא מוצאת' (ולא 'מיתוצאת') - לאחר שנמצאו הסימנים בא ס"מ וריחקם, בא גבריאל וקירבם.

למנצח על יונת אלם רחוקים לדוד מכתם' - משעה שנתרחקו סימניה נעשית כיונה אילמת. **'לדוד מכתם' -** שיצא ממנה דוד שהיה מך ותם לכל, או שהייתה מכתו תמה - שנולד מחול, או שבקטנותו הקטין עצמו אצל מי שגדול ממנו ללמוד תורה וכן בגדלותו.

'והיא שלחה אל חמיה לאמר לאיש אשר אלה לו אנוכי הרה' - שנוח לאדם להפיל עצמו לכבשן האש ולא ילבין פניו חבירו ברבים.

'הכר נא' - בהכר בישר לאביו, בהכר בישרוהו **'נא'** לשון בקשה - בבקשה הכר פני בוראך ואל תעלם עיניך ממני.

'ויכר יהודה ויאמר צדקה ממני' - יוסף שקידש שם שמים בסתר זכה והוסיפו לו אות אחת משמו של הקב"ה - 'עדות ביהוסף', יהודה שקידש שם שמים בפחרסיה זכה ונקרא כולו על שמו של הקב"ה. יצאה בת קול ואמרה: ממני יצאו כבושים, ואמרה: אתה הצלת תמר ושני בניה מן האור, חייך אני מציל בזכותך שלשה בנים מן האור - חנניה מישאל ועזריה.

'ולא יסף עוד לדעתה' - כיון שידע שהיא צדקת ולשם שמים נתכוונה, שוב לא פסק ממנה.

דוד ראה שנבקע שאול תחת אבשלום כשמת, ואמר 'בני' ח' פעמים, שהעלה משבעה מדורי גיהנום, ופעם השמינית - או שיקרב ראשו לגופו, או להביאו לחיי עולם הבא.

'ואבשלום לקח ויצב לו בחייו' - לקח מקח רע לעצמו, ובעצה עמוקה של מלכו של עולם שגזר על דוד משום מעשה בת שבע 'הגני מקים עליך רעה מביתך'.

סוטה דף י"א. יום א' ג' דחווה"מ פסח תשפ"ג

דף י"א - ע"א

'וישלחהו מעמק חברון' - מעצה עמוקה של אברהם שקבור בחברון, שנאמר 'ידוע תדע כי גר יהיה זרעך', ושלחת יעקב את יוסף אל אחיו היא תחילת סיבת ירידת ישראל למצרים.

אבשלום אמר שעשה מצבת יד אבשלום כי אין לו בן, הגם שהיה לו שלשה בנים ובת - י"א שלא היה לו בן הגון למלוכה, וי"א ששרף חלקת יואב, וכל השורף תבואתו של חבירו אינו מניח בן ליורשו.

מידה טובה מרובה ממידת פורענות, ובאותה מידה משלם הקב"ה יותר ממה שעשה.

'ותתצב אחותו מרחוק לדעה מה יעשה לו' - כל הפסוק על שם השכינה.

'ויקם מלך חדש', י"א חדש ממש י"א שהתחדש גזירותיו, ועשה עצמו כאילו לא ידע את יוסף.

'ויאמר על עמו' - הוא התחיל בעצה תחילה, לפיכך לקח תחילה.

'הבה נתחכמה לו' - למושיעים של ישראל, שאינו יכול לדונם באש ובחרב, שהקב"ה דן מידה כנגד מידה, ובמים כבר נשבע שאינו מביא מבול לעולם, ולא ידעו שעל כל העולם כולו אינו מביא אלא על אומה אחת מביא, או שאינו מביא מים עליהם, אבל הם באים ונופלים בתוכם.

שלשה היו באותה עצה: בלעם שיעץ - נהרג, איוב ששתק - נידון בייסורים, יתרו שברח - זכו מבני בניו לשבת בלשכת בגזית.

'ונלחם בנו ועלה מן הארץ' - כאדם המקלל עצמו ותולה קללתו בחבירו.

'וישימו עליו שרי מסיים למען ענותו בסבלותם' - תלה פרעה מלבן בצווארו, וכל אחד שאמר איסטניס אני, אמרו לו: כלום אתה יותר מפרעה, **'שרי מסיים'** - דבר שמושים ריודי לעבודה, והיינו אותו מלבן.

'למען ענותו' - לפרעה, בשביל שישראל יטו שכם לסבול.

'ויבן ערי מסכנות לפרעה' - שמסכנות המצריים לטבוע בים עבור עבודה זו, או שמסכנות את בעליהם, שעסק בבניין מביא אדם לידי סכנה ועניות.

'את פיתום ואת רעמסס' - נחלקו אם שמה 'פיתום', ו'רעמסס' היינו שכשהיו בונים קצת היה מתרוסס ונופל וחוזרים לבנות והוא נופל. או 'רעמסס' שמה, ו'פיתום' היינו שראשון ראשון פי תהום בלעו.

'וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ' - רוח הקודש מבשרת: כן ירבה וכן יפרוץ.

'ויקוצו מפני בני ישראל' - עיניהם וגופם של המצריים היו כמלאים בקוצים, בראותם בני ישראל פרים ורבים.

דף י"א - ע"ב

'ויעבדו מצרים את בני ישראל בפרך' - נחלקו אם היינו 'בפה רך', שמשכו בדברים ובשכר עד שהרגילו לעבודה. או היינו 'בפריכה' - בשיברון גוף.

'וימרו את חייהם בעבודה קשה בחומר ובלבנים ובכל עבודה בשדה' - בתחילה 'בחומר ובלבנים', ולבסוף 'ובכל עבודה בשדה'.

'את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך' - שהיו מחליפים מלאכת אנשים לגשים ומלאכת גשים לאנשים.

בשכר גשים צדקניות נגאלו ישראל ממצרים - בשעה שהולכות לשאוב מים, הקב"ה מזמן להם דגים קטנים, ושואבות מחצה מים ומחצה דגים, ומוליכות לבעליהם בשדות, ומרחיצות וסכות ומאכילות ומשקות אותם, ונזקקו להם בין מצרי השדות, ובשכר זה זכו ישראל לבית מצרים. כשמתעברות באות לבתיהם, בהגיע הזמן היו יולדות בשדה תחת תפוח, והקב"ה שולח משמי מרום מי שמתקן הולד, ועיגול שמן ועיגול דבש למאכלם, ונעשה להם נס ונבלעים בקרקע, וחרשו המצריים על גבם, לאחר שהולכים יצאו כעשב השדה, כשגדלו באו עדרים עדרים לבתיהם, וכשנגלה הקב"ה על הים הכיורוהו תחילה, שנאמר 'זה א-ל'י' (שכבר ראינו) ואנוהו'.

'ויאמר מלך מצרים למילדות העבריות' - נחלקו רב ושמואל, אם היינו יוכבד ובתה מרים, וכן שנינו בברייתא, או יוכבד וכלתה אלישבע.

'שפרה' זו יוכבד - שמשפחה את הולד, או שפרו ורבו ישראל בימיה. 'פועה' זו מרים - שהייתה פועה ומשעשעת הולד, או שהייתה פועה ואומרת ברוח הקודש: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל.

'וראיתן על האבנים' - א. סימן גדול מסר להם לדעת זמן הלידה, שלא תיטלנו האם ותחביאנו - שבשעה שכורעת לילד יריכותיה מצטננות כאבנים. ב. כיצור כלי חרס, ירך מכאן וירך מכאן וסדן באמצע, אף אשה הולד באמצע.

'אם בן הוא והמיתן אותו' - סימן גדול מסר להם: בן פניו למטה, בת פניה למעלה.

'ותיראן המילדות את האלוקים ולא עשו כאשר דבר אליהן פרעה' - 'אליהן' ולא 'להן' - שתבען לדבר עבירה ולא נתבעו.

'ותחיין את הילדים' - לא דיין שלא המיתו, אלא שהיו מספקות להם מים ומזון.

'כי חיות הנה' - אומה זו כחיה נמשלה, וחית השדה אינה צריכה למיילדת.

'וינעם להם בתיים' - יש אומרים: בתי כהונה ולויה - אהרן ומשה, ויש אומרים: מלכות - שדוד בא ממרים שנישאת לכלב בן יפונה.

סוטה דף י"ב. יום ב' ד' דחווה"מ פסח תשפ"ג

דף י"ב - ע"א

'וכלב בן חצרון הוליד את עזובה ואת יריעות ואלה בניה ישר ושובב וארדון' - אביו של כלב נקרא 'חצרון' ומה שנכתב בתורה 'כלב בן יפונה' - שפנה מעצת מרגלים. **'עזובה'** - זו מרים, שעזבה כל בחורי ישראל מלשאת אותה, שמתחילתה הייתה חולנית. **'הוליד'** - שנשאה כלב לשם שמים (שהרי הייתה חולנית), משום שבדק באחיה משה ואהרן, וכל הנושא אשה לשם שמים כאילו ילדה. **'יריעות'** - שהיו פניה דומים ליריעות בלא תואר אדמומית. **'ואלה בניה'** - היינו בעלה שבנאה כאשר נשים בנישואין. **'ישר'** - שישר עצמו מלטעות טעות המרגלים. **'שובב'** - ששייב עצמו ומרד בעצתם. **'ארדון'** - שרדה ביצור, או שהיו פניה דומים לורד.

'וילכדה עתניאל בן קנז אחי כלב' - 'כלב' היה בן 'חצרון', ואמו נשאה את 'קנז', ו'עתניאל' אחיו מאמו.

'ולאשחור אבי תקוע היו שתי נשים חלאה ונערה': 'אשחור' - זה כלב, שהושחרו פניו בתעניות הרבה שינצל מעצת מרגלים. **'אבי'** - שנעשה למרים כאב להתעסק ברפואות ומזונות הצריכים לחולה. **'תקוע'** - שתקע לבו לאביו שבשמים שלא להיות בעצת מרגלים. **'היו שתי נשים'** - מרים כשתי נשים, בתחילה 'חלאה', ולבסוף 'נערה' - שנרפאת מחוליה וחזרה בתואר פנים כנערה.

'ובני חלאה צרת וצהר ואתנן': **'בני חלאה'** - מרים נבנית ונרפאת ונעשתה צרה לחברותיה שהתקנאו ביופיה, **'צהר'** - שהיו פניה דומים כצהריים, **'אתנן'** - שכל הרואה אותה מביא אתנן לאשתו.

שלוש גזירות גזר פרעה - בתחילה 'אם בן הוא והמתן אותו', אח"כ 'כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו', ולבסוף - אף על עמו גזר.

'וילך איש מבית לוי' - הלך בעצת בתו, שעמרם גדול הדור גירש אשתו מפני גזירת פרעה וכן עשו כולם. אמרה לו בתו: גזירתך קשה משל פרעה, שאתה גוזר גם על הנקבות, וגם לעולם הבא, כיון שאינם נולדים.

'ויקח את בת לוי, ולא ייחזיר' - שעשה לה מעשה ליקוחים, הושיבה באפיריון, ואהרן ומרים מרקדים לפניה, ומלאכי השרת אמרו 'אם הבנים שמחה'.

נקראת 'בת לוי' - אף שהייתה בת ק"ל, שהרי יוכבד הורתה בדרך ולידתה בין החומות, אלא שנוולדו בה סימני נערות.

'ותהר האשה ותלד בן' - נאמר כאן 'ותהר' אף שהייתה מעוברת עמו ג' חדשים קודם שגירשה, כדי להקיש הורתה ללידתה שהייתה בלי צער, שנשים צדקניות לא היו בקללתה של חוה.

'ותרא אותו כי טוב הוא' - נחלקו אם שמו 'טוב', או שמו 'טובה', או שראתה ברוח הקודש שהגון לנבואה, או שנוולד מהול, או שנתמלא הבית כולו אור.

'ותצפנהו שלשה ירחים' - בדקו אחריה מצריים ט' חדשים משהחזירה, שלא ידעו שהייתה מעוברת ג' חדשים מקודם.

'ולא יכלה עוד הצפינו' - כששמעו שנוולד תינוק הביאו לביתו תינוק אחר לצעוק, שדרך תינוק לצעוק כששומע קול תינוק חבירו.

'ותקח לו תיבת גומא' - שצדיקים ממונם חביב עליהם יותר מגופם, שאין פושטים ידיהם בגזל. או משום שדבר רך עומד בפני רך וקשה.

'ותחמרה בחומר ובזפת' - חומר מבפנים וזפת מבחוץ. (מבחוץ ממש לא זיפפה, כדי שהיא דומה לקני האור ולא יכחינו בה, אלא הכל מבפנים - זיפפה, ועל הזפת מרחח חמר. שלא יריח הצדיק ריח רע.)

'ותשם בסוף' - נחלקו אם בים סוף או באגם.

דף י"ב - ע"ב

'ותרד בת פרעה לרחוץ על היאור' - לטבול לשם גירות.

'ונערותיה הולכות על יד היאור' - 'הליכה' היא לשון מיתה, אמרו לה: מלך בשר ודם גוזר גזירה, אפילו אם אין כל העולם מקיימים אותה, בניו ובני ביתו מקיימים אותה. בא גבריאל וחבטן בקרקע.

'ותשלח את אמתה' - נחלקו אם היינו ידה שנתשרבבה, וכן מצינו בשיניו של עוג שנאמר 'שיני רשעים שברת' - שרבתתה. או היינו שפחתה, ואף שגבריאל חבטן אחת, שאין דרך ארץ לבת מלך לעמוד לבדה.

'ותפתח ותראהו את הילד, ולא ותרא' - שראתה עמו שכינה.

נאמר 'את הילד' ונאמר 'וזהנה נער בוכה' - נחלקו אם הוא ילד וקולו כנער, או שעשתה לו אמו חופת נעורים, שמא לא תזכה לראות את חופתו.

ותאמר מילדי העברים זה - שראתה מהול. ונתנבאה שלא מדעתה - זה נופל ליאור ואין אחר נופל, שאותו יום בטלה גזרתם.

איצטגנני פרעה ראו שמושיע ישראל ילקה על המים, ולכן גזרו 'כל הבן הילוד היאורה תשליכהו', ולא ידעו שעל מי מריבה ילקה.

אמר משה לשש מאות אלף רגלי (מלשון 'בשבילי') - בשבילי ניצלתם כולכם, שנתבטל הגזירה שכל הבן הילוד היאורה תשליכהו, שכשטילוני ליאור ושוב לא ראו איצטגנני פרעה סימן שמושיעם ילקה במים ונתבטל הגזירה.

יום שניצל משה מן המים: י"א כ"א ניסן, שנולד ב' אדר, ונתעברה השנה, ותצפנהו ג' חדשים - רובו של ראשון, ואחרון, ואמצעי שלם. ואמרו מלאכי השרת: רבש"ע, מי שעתיד לומר שירה ביום זה, ילקה. וי"א ו' סיון היה, ואמרו מלאכי השרת: רבש"ע, מי שעתיד לקבל התורה מהר סיני ביום זה, ילקה.

ותאמר אחותו אל בת פרעה, האלף וקראתי לך אשה מינקת מן העבריות - שהחזירהו על כל המצריות ולא ינק, שפה שעתיד לדבר עם השכינה ינוק דבר טמא?

ותאמר לה בת פרעה לכי, ותלך העלמה - שהלכה בזרירות כעלמה, או שהעלימה דבריה מלומר שהיא אחותו.

הליכי את הילד הזה - הא שליכי, מתנבאת ואינה יודעת.

ואני אתן את שכרך - לא דיים לצדיקים שמחזירים להם אבדתם, אלא שנותנים להם שכרם.

סוטה דף י"ג. יום ג' ה' דחוח"מ פסח תשפ"ג

דף י"ג - ע"א

ותקח מרים הנביאה אחות אהרן - שהייתה מתנבאת כשהיא אחות אהרן: עתידה אמי שתלד בן שמושיע את ישראל. כשנולד משה נתמלא כל הבית כולה אורה, עמד אביה ונשקה על ראשה, וכיון שהטילוהו ליאור טפח על ראשה, והיינו 'ותתצב אחותו מרוחק לדעה מה יעשה לו' - לידע מה יהא בסוף נבואתה.

תחילה נאמר ויעל יוסף לקבור את אביו ויעלו אתו כל עבדי פרעה, ואחריהם נזכרו 'וכל בית יוסף ואחיו ובית אביו', ובשיבתם נזכרו קודם - 'וישב יוסף מצרימה, הוא ואחיו וכל העולים אתו' - שבתחילה לא ראו כבודם ולא נהגו בהם כבוד, לבסוף ראו כבודם ונהגו בהם כבוד.

ויבואו עד גורן האטוד - תלו כתריהם בארונם של יעקב כגורן המוקף בגדר של קוצים.

ויספדו שם מספד גדול וכבד מאוד - אפילו סוסים וחמורים (הלבישום שחורים כאילו גם הם כוכים. מהרש"א).

עשיו עיכב לקבור יעקב במערת המכפילה, שלא היה מקום אלא לארבע זוגות, ולכן נקרא 'קרית ארבע' - אדם וחווה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, ויעקב קבר שם לאה, ונשאר המקום השמיני לעשיו, שלא מכר ליעקב רק חלק הבכורה ולא חלק הפשוט. ואמרו לעשיו שמכר ליעקב חלקו, שנאמר 'בקברי אשר כריתי לי' - לשון מכירה. אמר להם שביאו שטר המכירה. נפתלי שהיה קל כאיילה רץ להביא ממצרים. חושים בן דן לא רצה שיעקב יהא מוטל בבזיון עד שישוב נפתלי, והכה ראשו של עשיו, חיך יעקב, ונתקיימה נבואתה של רבקה 'למה אשכל גם שניכם יום אחד' - שנקברו ביום אחד.

אחיו של יוסף הניחוהו להיות עיקר העוסק בקבורת יעקב - שכבודו שיעסק בו מלך יותר מהדייטות.

כמה חביבות המצוות על משה רבינו - שכולם עסקו בבית מדרשו, והוא נתעסק בארונם של יוסף, כאמור 'חכם לב יקח מצוות'.

משה ידע היכן נקבר יוסף: שסרח בת אשר נשתיירה מאותו דור, ואמרה שנתנו בארון מתכת בנילוס כדי שיתברכו מימיו. עמד משה על שפת נילוס ואמר: 'יוסף יוסף, הגיע העת שנשבע הקב"ה שאני גואל אתכם, והגיעה השבועה שהשבעת את ישראל, אם אתה מראה עצמך מוטב, ואם לאו הרי אנו מנוקים משבועתך', מיד צף ארונם, ומצינו שברזל צף על המים באלישע תלמידו של אליהו תלמידו של משה, ק"ו מפני משה עצמו (ולא שאל את נכדי יוסף שמום שסוד הגאולה נסתר ומצינו שזקני ישראל שאלו אותה האם להאמין למשה ושאלה באיהו לשון אמר אמרו פקד פקדתי ואמרה א"כ הוא הגאול). וי"א שהיה יוסף קבור בקברי המלכים, ומשה אמר כנ"ל ליד הקברים, ונודעו ארונם של יוסף. **כל השנים שהיו ישראל במדבר** - הלך ארונם של יוסף לצד ארון של שכינה, ואמרו: קיים זה מה שכתוב בזה.

אילו לא עסק משה ביוסף היו ישראל עוסקים בו, וכמו שהתעסקו בו אחר שנפטר משה, וגם בני רצו שישראל יעסקו בו משום שכבודו במרומים יותר ממועטים, אבל ישראל אמרו שיעסקו בו משה - שכבודו בגדולים יותר מקטנים.

יוסף נקבר בשכם - שמשם גנבוהו, ולשם החזירו האבדה.

כל העושה דבר ולא גמרו ובא אחר וגמרו - מעלה הכתוב עשייתו על הגומר, כאמור 'את עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל' אף שמושה העלו. ואף מורידים אותו מגדולתו - שיהודה התחיל בהצלת יוסף ולא גמרה, ונאמר 'וירד יהודה', ואף קובר אשתו ובניו כיהודה.

נקרא יוסף 'עצמות' בחייו - מפני שלא מיחה בכבוד אביו כשאמרו לו אחיו 'עבדך אבינו'.

יוסף מת לפני אחיו - לפי שהנהיג עצמו ברבנות.

יוסף הורד מצרימה - שהוריד איצטגנני פרעה מגדולתם, כשפטר החלום שהם לא פתרו.

ויקנהו פוטיפר סוים פרעה - שקנו לעצמו, ובא גבריאלי וסירסו, ולכן נקרא 'פוטיפרע'.

ויאמר ה' אלי (למשה) רב לך:

א. משום שאמר לבני מחלוקתו 'רב לכם בני לוי', והקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה - נענש ב'רב לך'.

ב. 'רב יש לך' - הגיע זמן מלכותו של יהושע.

ג. אל תרבה בבקשה, שלא יאמרו הרב כמה קשה ותלמיד כמה סרבן.

ויאמר אליהם בן מאה ועשרים שנה אנוכי היום - היום מלאו ימי ושנותי,

שהקב"ה משלים שנותיהם של צדיקים מיום ליום ומחדש לחדש.

'לא אוכל עוד לצאת ולבא' - בדברי תורה, שנסתתמו ממנו שערי חכמה, אבל בגופו היה יכול לצאת ולבא, שנאמר **'לא נס לחה'**, ונאמר 'ויעל משה אל הר נבו', ושנים עשרה מעלות היו שם ופסעם בפסיעה אחת.

'וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל מועד' - אותו יום היה של זוג, תחילת היום משה, וסוף היום יהושע.

ויעל משה מערבות מואב אל הר נבו - 'נבו' בחלקו של ראובן, וקבור בחלקו של גד, ומחלקו של ראובן עד חלקו של גד ד' מיל - שהיה משה מוטל בכנפי שכינה ומלאכי השרת אומרים: 'צדקת ה' עשה ומשפטיו עם ישראל', והקב"ה אומר: 'מי יקום לי עם מרעים מי יתייצב לי עם פועלי און', או 'מי כהחכם ומי יודע פשר דבר', או 'החכמה מאין תמצא', או 'וימת שם משה', או 'וימת שם משה ספרא רבה ד'ישראל'.

רבי אליעזר הגדול אומר: י"ב מיל על י"ב מיל כנגד מחנה ישראל, בת קול משמיעה: 'וימת משה ספרא רבה ד'ישראל'.

י"א שלא מת משה, אלא מה להלן עומד ומשמש, אף כאן עומד ומשמש.

סוטה דף י"ד. יו"ט שביעי של פסח תשפ"ג

נא להעביר מעות יזכור

עבור המרכז העולמי להפצת סיכומי הדף היומי 'מחודדים'

דף י"ד - ע"א

ויקבר אותו בגיא בארץ מואב מול בית פעור - סימן בתוך סימן, ואעפ"כ 'ולא ידע איש את קבורתו'.

מלכות הרשעה שלחה למושל בית פעור: הראנו היכן משה קבור. לעומדים למטה נדמה שהוא למעלה, ולעומדים למעלה נדמה שהוא למטה.

אף משה רבינו אינו יודע היכן קבור, שנאמר 'ולא ידע איש את קבורתו', ומשה נקרא 'איש' (האלוקים).

משה נקבר אצל בית פעור - כדי לכפר על מעשה פעור (ובמדרש בכל שנה באותו זמן שחטאו ישראל בבנות מואב בית פעור עולה למעלה כדי לקטרג ולהזכיר עוון וכיון שרואה קברו של משה חוזר ושוקע משמה רבינו שקעו עד חוטמו).

אחר ה' אלוקים תלכו - הלך אחר מידותיו, מה הוא מלביש ערומים - שנאמר 'ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם', **ביקר חולים** - שנאמר 'וירא אליו ה'', **ניחם אבלים** - שנאמר 'ויהי אחרי מות אברהם ויברך את יצחק בנו', **קבר מתים** - שנאמר 'ויקבור אותו בגיא', אף אתה עשה כן.

כתנות עור - בחלקו אם היינו צמר הבא מן העור, או פשתן שהעור נהנה ממנו. **תורה תחילתה גמילות חסדים** - 'ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו כתנות עור וילבישם', וסופה גמ' ח' - 'ויקבור אותו בגיא'.

תאווה משה רבינו להיכנס לארץ ישראל - שהרבה מצוות נצטוו ישראל שאין מתקיימים אלא בארץ ישראל, ורצה שיתקיימו על ידו. אמר לו הקב"ה: כלום אתה מבקש אלא לקבל שכר, מעלה אני עליך כאילו עשיתם.

נאמר על משה: 'לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל תחת אשר הערה למות נפשו ואת פושעים נמנה והוא חטא רבים נשא ולפושעים יפגיע', 'לכן אחלק לו ברבים ואת עצומים יחלק שלל' - כאברהם יצחק ויעקב העצומים בתורה ובמצוות, **'אשר הערה למות נפשו'** - שמסר עצמו למיתה (ואם אין מחני נא), **'ואת פושעים נמנה'** - שנמנה עם מתי מדבר, **'הוא חטא רבים נשא'** - שכיפר על מעשה עגל, **'ולפושעים יפגיע'** - שביקש רחמים על פושעי ישראל שיחזרו בתשובה.

הדרן עלך פרק המקנא לאשתו

פרק שני - היה מביא

משנה - (יש שינוי בין סדר סוטה שבתורה לבין הסדר במשנה ולא יודעים איזה סדר עיקר) **הבעל מביא מנחתה בסל של נצרי דקל**, ונותנה על ידיה כדי לייגעה שתחזור בה (שמועל על ידיה עד גמר כל הסדר והטעם שכתוב במשנה אין זה משום שדורש טעם הכתוב). **לרבי אליעזר** - מפני שהתורה חסה עליה שלא תיבדק, ולא משום שלא תימחק המגילה, שסובר שמשקה ואח"כ מקריב מנחתה, אך אינה נבדקת עד שתקרב מנחתה (וחולק ר"א על מה ששינוי שלאחר שנמחקה הנמילה מאימרים עליה שתשתה).

דף י"ד ע"ב

כל המנחות אדם מביאה מביתו בקלות כסף וזהב הראויים לכלי שרת, אבל מנחת סוטה מביאה בכפפה מצרית שאינה ראויה לכלי שרת, שאפילו לרבי יוסי בר יהודה הסובר שכלי עץ כשרים לכלי שרת, היינו דווקא בחשובים ולא בפחותים, שנתמעטו מ'הקריבהו נא לפתחך הירצך או הישא פניך'.

כל המנחות טעונות שמן ולבונה, ומנחת סוטה אינה טעונה שמן ולבונה. כל המנחות באות מחיטים וזו משעורים, ואף שגם מנחת העומר באה משעורים אמנם באה גמר מנופה ב"ל נפה, אך מנחת סוטה באה קמח שהכל מעורב. **לרבי גמליאל:** כשם שמעשיה מעשה בהמה כך קרבנה מאכל בהמה.

סדר מנחות: מביאה מתוך ביתו בקלות כסף וזהב, ונותנה בעזרה בכלי שרת לקדשה (ואם קידשו כלי נעשה אף בלא דעת - הכוונה שמכניסה כדי לקדשה, ולא שצריך כוונה לכך), הדר נותן עליה שמנה ולבונה, ומוליכה אצל כהן, והכהן מוליכה אל המזבח ומגישה אליו - **לת"ק** מגישה בקרן דרומית מערבית כנגד חודה של קרן, שנאמר 'לפני ה' שהוא צד מערב, ונאמר 'אל פני המזבח' שהוא בדרום. **לרבי אלעזר** מגישה בקרן דרומית מערבית בדרומה של קרן ולא בחודה שבזווית הקרן, שסובר שכל המזבח היה בצד צפון, ונמצא שכל צד דרום היה כנגד ההיכל, והקרן היא לפני ה'. ואין צריך הגשת המנחה עצמה שהסולת תיגע במזבח אלא שהכלי יגע במזבח. מסלק הלבונה לצד אחד, שאם יקמוץ עם הלבונה פסול. קומוץ ממקום שנתרבה השמן, ונותן הקומוץ בכלי שרת לקדשו, ואף שכבר נתקדשה המנחה פעם אחת, וכן מצינו בדם הקרבן שאף שכבר קידשו הסכין שהוא כלי שרת, צריך לקבל הדם בכלי שרת. מלטק את הלבונה ונותנה על הקומוץ, מולח, ומעלה בכלי שרת להקטיר על המזבח.